

Best practice samenwerking vmbo en MBO Zonder drempels naar de grote wereld van het ROC

In het schooljaar 2014-2015 stroomt de eerste lichter vmbo-leerlingen van het Munnikenheide College in een versneld traject door naar het ROC Radius College in Breda. "Best spannend natuurlijk", vindt vmbo-docent voertuigtechniek en vakgroepvoorzitter René Hollemans. Samen met zijn collega van het ROC ontwikkelt hij de doorlopende leerlijn. "Je probeert samen een mooie opleiding voertuigtechniek neer te zetten. Ik verwacht dat leerlingen er veel baat bij zullen hebben."

Hollemans, van huis uit automonteur, begon drie jaar geleden als docent op het Munnikenheide College in Etten-Leur met een missie. Om vroegtijdig schoolverlaten te beperken, werd hem gevraagd om een project op te zetten om de aansluiting met het MBO te verbeteren. "In de MBO-opleiding autotechniek kregen leerlingen in het eerste jaar veel dingen die ze bij ons ook al hebben geleerd. Dat is niet uitdagend. Ik ben met mijn collega van het Radius College, Harm van Eenennaam, bij elkaar gaan zitten om een aantal dingen beter op elkaar af te stemmen."

Het resultaat: sinds het schooljaar 2013-2014 beginnen leerlingen in het voertuigtechniekprogramma op het Munnikenheide in het vierde jaar al met het MBO-werk. Op het ROC slaan de kaderleerlingen vervolgens een jaar over, de basisleerlingen slaan een half jaar over. Hollemans heeft er vertrouwen in dat ze goed voorbereid zullen zijn. "Belangrijkste aanpassing is dat we de niveau 1-methode van het Radius College hebben overgenomen voor onze bovenbouw voertuigtechniek. We gebruiken hun lesmateriaal en hun didactisch en pedagogisch model: probleemgestuurd onderwijs volgens de 7-stap methode. Daar zit ook een stuk tijdswinst in. Zo kunnen de leerlingen al wennen aan het Radius-concept en krijgen ze op het ROC een vliegende start."

Vreemde wereld

Maar de samenwerking gaat verder, legt Hollemans uit. "Het Stage Plaza van het Radius College verzorgt voor onze leerlingen voertuigtechniek de plaatsing en stagebegeleiding. Ik doe zelf de stagebezoeken. De leerlingen lopen nu het hele jaar één dag per week stage. Het is niet meer alleen een kijkje nemen in een bedrijf maar het is echt een stuk van het onderwijsproces geworden. En om de overgang naar het MBO zo drempelloos mogelijk te maken, bouwen vmbo-leerlingen vanaf het derde leerjaar een dossier op in de stijl van het Radius. Ze weten daar dus al wat voor leerling het is en hoe ver hij of zij is met de opleiding. We gaan ook met de leerlingen naar het MBO op voorlichtingsdagen. Ze krijgen een rondleiding door de lokalen en maken kennis met docenten. Als onze leerlingen hier na vier jaar weg gaan, stappen ze in een grote, vreemde wereld. Nu hebben ze het daar in elk geval al eens gezien."

Het Radius College wil ook met andere vmbo-scholen in de regio invulling geven aan de doorlopende leerlijn. In dat opzicht is de samenwerking met het Munnikenheide een testcase.

"Andere scholen kunnen straks bij ons kijken hoe wij het doen", zegt Hollemans. Hij vindt het nog te vroeg om over de resultaten te spreken. Maar de nieuwe methode slaat aan bij de leerlingen, merkt hij. "Ze vragen zelfs of ze niet méér praktijklessen kunnen krijgen. Ook veel stagebedrijven zijn enthousiast. Ik zie dat ze goede leerlingen al vroeg in het vizier krijgen."

Passen en meten

"Intussen zijn we nog druk bezig met fine tunen. Het is een ingrijpende verandering, en natuurlijk loop je dan ook wel eens tegen praktische obstakels aan. Om te beginnen is de opzet van ons schoolgebouw en de praktijkruimte anders dan op het ROC. Daar hebben leerlingen veel meer vrijheid. Ze beginnen in een instructieruimte en daarna gaan ze naar een open leercentrum zonder begeleiding. Dat kunnen we op het vmbo niet doen. Ik heb een lokaal nodig waar ik instructie kan geven met voldoende pc's. Dat is soms passen en meten. Ook de lessen zelf zijn heel anders qua organisatie, voorbereiding en nawerk. Dat is nog even zoeken, en we kunnen nog stappen maken."

Het samenspel van de twee scholen is geen vrijblijvend experiment, benadrukt Hollemans. "We zijn bezig om de afspraken van beide kanten goed op papier te zetten, we willen het goed geborgd hebben. Het moet niet van mij of mijn collega op het MBO afhangen. Ik denk dat het heel belangrijk is dat er commitment is in de hele organisatie. We maken afspraken op drie niveaus; directies, management en docenten. Als er op een van die lagen geen overeenstemming is, is het gedoemd te mislukken."